



Warszawa, 26 stycznia 2017 r.

**Szanowny Pan  
Andrzej Kaźmierski**

**Dyrektor Departamentu  
Energii Odnawialnej  
Ministerstwo Energii**

*Szanowny Panie Dyrektorze,*

W nawiązaniu do pisma z dnia 13 stycznia 2017 r. (sygn. DEO.III.5104.1.2017 IK 63387), w imieniu Sekretariatu Ruchu „Więcej niż Energia”<sup>1</sup> chcielibyśmy przedstawić nasze stanowisko w sprawie tzw. pakietu zimowego (oryg. *Clean Energy for All Europeans*), opublikowanego przez Komisję Europejską w dniu 30 listopada 2016 r.<sup>2</sup>

Jako przedstawiciele społecznej koalicji działającej na rzecz rozwoju energetyki obywatelskiej w Polsce, pragniemy wyrazić swoje poparcie dla proponowanych przez Komisję Europejską kierunków zmian modelu rynku energii w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w szczególności dla propozycji szerokiego otwarcia nowych regulacji na obywateli – konsumentów i prosumentów energii. Warto zauważyć, że konieczność większego otwarcia energetyki na potrzeby konsumentów (klientów) od dłuższego czasu podkreślają także krajowe przedsiębiorstwa energetyczne<sup>3</sup>.

Umieszczenie odbiorców energii w centralnym punkcie projektowanych regulacji stanowi w naszej ocenie niezwykle istotną zmianę, która jest konieczna zwłaszcza w przypadku państw członkowskich takich jak Polska, gdzie system energetyczny w dalszym ciągu odznacza się daleko posuniętą centralizacją i stosunkowo niewielką demokratyzacją. Budowanie rynku energii wokół konsumentów pozwala na elastyczne dostosowywanie systemu energetycznego do rozwoju nowych technologii.

---

<sup>1</sup> Dowiedz się więcej na stronie: <http://wiecejnizenergia.pl/kim-jestesmy/>.

<sup>2</sup> <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition> (dostęp 25.01.2017).

<sup>3</sup> Por. Strategia grupy Tauron na lata 2016-2025, Załącznik do raportu bieżącego nr 34/2016 z 2 września 2016 r., s. 3 oraz Aktualizacja strategii GK PGE z 6 września 2016 r., s. 3.

Dotychczas konsumenci energii, czyli podmioty stanowiące najliczniejszą kategorię uczestników rynku energetycznego<sup>4</sup>, byli definiowani w prawie Unii Europejskiej jedynie jako pasywni „odbiorcy”, dokonujący zakupu energii z sieci. Propozycje legislacyjne składające się na pakiet zimowy stanowią szansę na odwrócenie dotychczasowego stanu prawnego, a co za tym idzie – także na zmianę relacji pomiędzy poszczególnymi uczestnikami rynku.

Inicjatywa Komisji ma na celu nie tylko wzmocnienie obecnych praw konsumentów na rynku energii (takich jak np. prawo do swobodnego wyboru sprzedawcy), ale przede wszystkim ustanawia szereg nowych, niezbędnych instytucji, które – w naszej ocenie – dostosowują unijne regulacje do dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości rynkowej i technologicznej. W szczególności należy zaaprobować propozycję wprowadzenia do prawa Unii Europejskiej instytucji aktywnego odbiorcy energii<sup>5</sup>, tj. każdego obywatela lub grupy obywateli zaangażowanych w aktywne współtworzenie systemu energetycznego.

Podobnie pozytywnie należy ocenić propozycję harmonizacji podstawowych praw prosumentów na gruncie zmienianej dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. Należy podkreślić, że pojęcie aktywnego odbiorcy, do którego odwołuje się również definicja auto-konsumenta energii odnawialnej, o którym mowa w projekcie noweli dyrektywy OZE<sup>6</sup> – jest znacznie szersze aniżeli obecnie obowiązująca definicja prosumenta z polskiej ustawy o odnawialnych źródłach energii<sup>7</sup>.

Pojęcie aktywnego odbiorcy energii z pakietu zimowego obejmuje także przedsiębiorców oraz zawiera w sobie wszelkie możliwe formy aktywnej partycypacji odbiorców w energetyce, tj. nie tylko wytwarzanie, ale także magazynowanie lub sprzedaż energii, udział w zarządzaniu popytem na energię oraz realizację przedsięwzięć zmierzających do poprawy efektywności energetycznej. Wskazane działania mogą być wykonywane zarówno samodzielnie, jak i za pośrednictwem tzw. agregatorów/koncentratorów<sup>8</sup>. W naszej ocenie takie kompleksowe podejście do szeroko rozumianego prosumeryzmu

---

<sup>4</sup> W Polsce jest już ponad 17 detalicznych odbiorców energii elektrycznej. Zob. Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w 2015 r., Warszawa 2016, s. 49.

<sup>5</sup> Zob. art. 2 pkt 6 projektu nowelizacji dyrektywy dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej.

<sup>6</sup> Por. art. 2 lit. aa projektu zmiany dyrektywy OZE.

<sup>7</sup> Dz. U. z 2015 r., poz. 478, z późn. zm. Zob. art. 2 pkt 27a tej ustawy.

<sup>8</sup> Co istotne, bez konieczności uzyskania odpowiedniej zgody od samego dostawcy energii.

jest słusznym podejściem i powinno ono znaleźć możliwie najszybsze odzwierciedlenie w prawodawstwie krajowym.

Jako korzystną należy ocenić także propozycję ustanowienia na poziomie prawa Unii Europejskiej podstawowych praw lokalnych wspólnot (spółdzielni) energetycznych oraz wyraźnie przyznanie takim wspólnotom szeregu praw, w tym w szczególności prawa do ustanawiania, posiadania i szeroko rozumianego zarządzania lokalną siecią energetyczną<sup>9</sup>. Należy zauważyć, że postanowienia te są – na poziomie ideowym – zbieżne z opracowywaną obecnie przez Ministerstwo Energii koncepcją klastrów energii.

Za celową należy uznać także propozycję harmonizacji na poziomie prawa Unii Europejskiej podstawowych uprawnień lokalnych wspólnot energii odnawialnej na potrzeby zmienianej dyrektywy OZE. W naszej ocenie zaproponowane przez Komisję limity dotyczące zakresu działalności i możliwości partycypacji w lokalnych wspólnotach energii odnawialnej (18 MW mocy zainstalowanej, ograniczenia dotyczące udziałów w przedsięwzięciu) nie zostały jednak dostatecznie uzasadnione i wymagają jeszcze dyskusji oraz odpowiednich zmian. Niemniej jednak wprowadzenie do dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych instytucji wspólnot energetycznych daje nadzieję na rozwój tego typu inicjatyw na terenie wszystkich Państw Członkowskich UE.

Naszym zdaniem pakiet zimowy stanowi szansę na poprawę bezpieczeństwa energetycznego Polski, które w coraz większym stopniu powinno opierać się właśnie na lokalnych, rozproszonych źródłach odnawialnych. Należy zaznaczyć, że transformacja w kierunku bardziej zdecentralizowanego modelu energetyki niesie ze sobą szereg korzyści społecznych, w szczególności pozwalając na zapewnienie bezpieczeństwa dostaw na obszarach borykających się z przerwami w dostawach energii elektrycznej, w tym zwłaszcza na obszarach wiejskich.

Pozytywnie należy ocenić również nowe prawa konsumentów energii do zainstalowania tzw. inteligentnego licznika<sup>10</sup> oraz do zawarcia z przedsiębiorstwem energetycznym umowy sprzedaży energii elektrycznej opartej o dynamiczne ceny energii<sup>11</sup>. Tego typu rozwiązania umożliwią równomierny rozwój mechanizmów pozwalających na bieżące dostosowywanie konsumpcji energii do dynamicznie zmieniających się cen we wszystkich

---

<sup>9</sup> Zob. art. 16 ust. 1 projektu nowelizacji dyrektywy dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej.

<sup>10</sup> Por. art. 21 ust. 1 projektu nowelizacji dyrektywy dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej

<sup>11</sup> Por. art. 11 ust. 1 projektu nowelizacji dyrektywy dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej.



państwach członkowskich. Pozwoli to na szerszą niż dotychczas możliwość optymalizacji obciążenia systemu elektroenergetycznego w ramach łatwo dostępnych zasobów redukcji zapotrzebowania na moc.

Wyrażamy przy tym nadzieję, że propozycje Komisji Europejskiej będą stanowiły skuteczny bodziec do implementacji koncepcji inteligentnych sieci w Polsce. Pomimo licznych zapowiedzi, w kraju w dalszym ciągu nie zostały podjęte odpowiednie kroki legislacyjne w tym zakresie, chociaż przeprowadzone analizy wskazywały, iż wprowadzenie w Polsce inteligentnego opomiarowania byłoby korzystne i efektywne kosztowo<sup>12</sup>.

Transformacja energetyczna musi uwzględniać interes najbardziej wrażliwych odbiorców energii. Należy zatem wyrazić poparcie dla wzmocnienia regulacji odnoszących się do ubóstwa energetycznego, dotyczących w szczególności konieczności zdefiniowania krajowych kryteriów w zakresie mierzenia i monitorowania ubóstwa energetycznego oraz systematycznego raportowania skali tego zjawiska Komisji Europejskiej<sup>13</sup>. Warto zaznaczyć, że nowe uregulowania pozwolą ułatwić walkę z ubóstwem energetycznym również na inne sposoby, m.in. poprzez przyznanie konsumentom mocniejszych narzędzi do optymalizacji swojego zużycia energii lub ułatwienie samodzielnej generacji energii ze źródeł odnawialnych.

Propozycje zawarte w pakiecie zimowym mogą też pomóc w walce z zanieczyszczeniem powietrza, przyczyniając się do poprawy zdrowia wielu mieszkańców Polski dotkniętych problemem smogu. Ponadto, propozycje dotyczące aktywnych odbiorców energii współgrają z rządowymi planami w zakresie rozwoju elektromobilności, ponieważ łatwiejszy dostęp do rozproszonych źródeł OZE stanowi jeden z koniecznych warunków powodzenia planu intensywnego rozwoju elektromobilności w Polsce.

Propozycje Komisji Europejskiej stanowią w naszej ocenie dobry impuls do dalszego rozwoju odnawialnych źródeł energii, co jest istotne także z punktu widzenia bieżących zobowiązań dotyczących udziału OZE w miksie energetycznym w 2020 r. Aktywizacja konsumentów energii daje szansę na przyspieszenie przyrostu zainstalowanych mocy OZE, ułatwiając Polsce realizację unijnego celu.

Podsumowując, w naszej ocenie pakiet zimowy stanowi dobrą propozycję legislacyjną z perspektywy polskich obywateli, przedsiębiorców, organizacji oraz jednostek publicznych chcących aktywnie zaangażować się we współtworzenie krajowego systemu energetycznego. W związku z powyższym mamy nadzieję, że Ministerstwo Energii i władze

---

<sup>12</sup> Por. <http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//1/239550/239556/239557/253232/dokument134505.pdf>, s. 9 (dostęp 25.01.2017).

<sup>13</sup> Zob. art. 29 projektu nowelizacji dyrektywy dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej.



Polski wyrażą swoje wsparcie dla prokonsumenckich oraz proprosumenckich rozwiązań zawartych w propozycjach Komisji Europejskiej i że ten głos znajdzie odzwierciedlenie w oficjalnym stanowisku rządu do projektów składających się na pakiet zimowy.

*Z wyrazami szacunku,*

Sekretariat Ruchu Więcej niż Energia

\*Więcej niż Energia to koalicja 145 samorządów, placówek naukowych, organizacji społecznych i branżowych popierających rozwój energetyki obywatelskiej w Polsce.